

Osnutek

**Priročnika za vzpostavitev
regionalnega inovacijskega ekosistema
ter pridobivanje kapitalskih investicij v
inovacijsko aktivno podjetništvo**

KAZALO

1. Regionalni inovacijski sistem in ključni deležniki inovacijskega sistema za pridobitev kapitalskih investicij.....	3
2. Ključni dejavnik za spodbujanje in pridobivanje kapitalskih investicij za inovacijsko aktivno podjetništvo v regiji in državi	5
3. Kako postaviti sistem pridobivanja kapitalskih investicij v Primorsko-notranjski regiji.....	5
4.1. POVEZOVANJA Z INKUBATORJI, TEHNOLOŠKIMI PARKI, POSPEŠEVALNIKI IN SKLADI TUJEGA KAPITALA	5
4.2 VZPOSTAVITEV MENTORSKEGA SISTEMA ZA PRIPRAVO PODJETJI NA POGOVOR Z INVESTITORJI.....	8
4.3. ORGANIZIRANJE DELAVNIC IN SEMINARJEV ZA ZAPOSLENE NA OBČINAH TER DRUGIH JAVNIH IN PODPORNIH ORGANIZACIJAH	8
4.4 DODELJEVANJE FINANČNIH SREDSTEV ZA SPODBUJANJE INOVACIJSKO AKTIVNEGA PODJETNIŠTVA.....	9
4. Pregled nad viri financiranja za razvoj podjetništva v Primorsko-notranjski regiji ..	9

Uredil in izdal: RRA Zeleni kras, d.o.o.,
Center za inovativnost in razvoj

Pripravil: mag. Primož Kunaver (Primum
d.o.o.)

Dogodek je organiziran v okviru projekta SMART INNO- Inteligentna mreža in trajnostni inovacijski grozd za dvig konkurenčnosti malih in srednjih podjetij v Jadranu na področju raziskav, razvoja in inovacij (RRI) - Jadranski čezmejni program IPA 2007-2013.

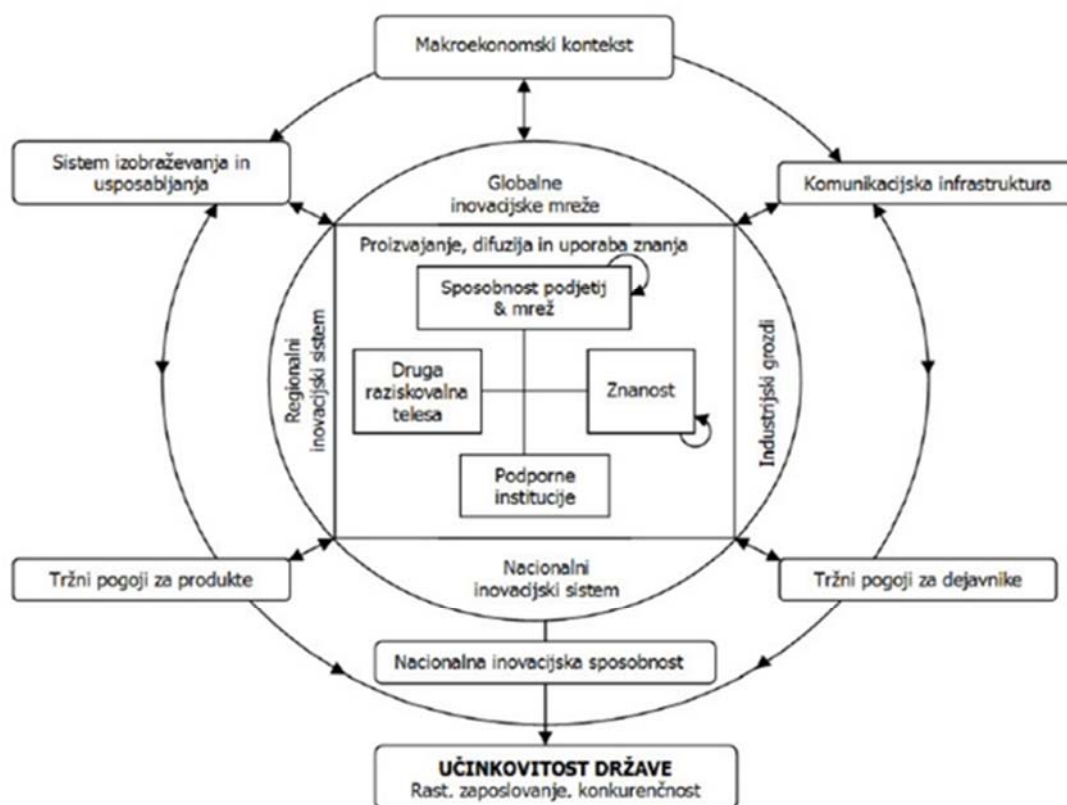
1. Regionalni inovacijski sistem in ključni deležniki inovacijskega sistema za pridobitev kapitalskih investicij

Regionalno spodbujanje inovativnosti pomeni medsebojno povezovanje institucij in podjetij v določeni regiji in širše. Povezovanje in sodelovanje ključnih deležnikov inovacijskega sistema v regiji veliko pripomorejo k (tehnološkemu) napredku in k učinkovitemu in uspešnemu prenosu znanja in tehnologij v gospodarstvo. Regionalni inovacijski sistemi postajajo čedalje pomembnejši pri razvoju visokotehnološkega okolja in njegovi komercializaciji.

Ključni deležniki inovacijskega sistema in povezave med njimi so prikazane na spodnji shemi:

Regionalni inovacijski sistem je v splošnem sestavljen iz dveh glavnih vrst akterjev in interakcije med njimi:

- **podjetja,**
- **institucionalna infrastruktura** (regionalne podporne organizacije, raziskovalne in visokošolske ustanove, agencije za prenos tehnologij, organizacije poklicnega usposabljanja, poslovna združenja, finančne institucije)¹.

Vir: Zabukovec, 2006, str. 12; povz. po Managing National Innovation System 1999

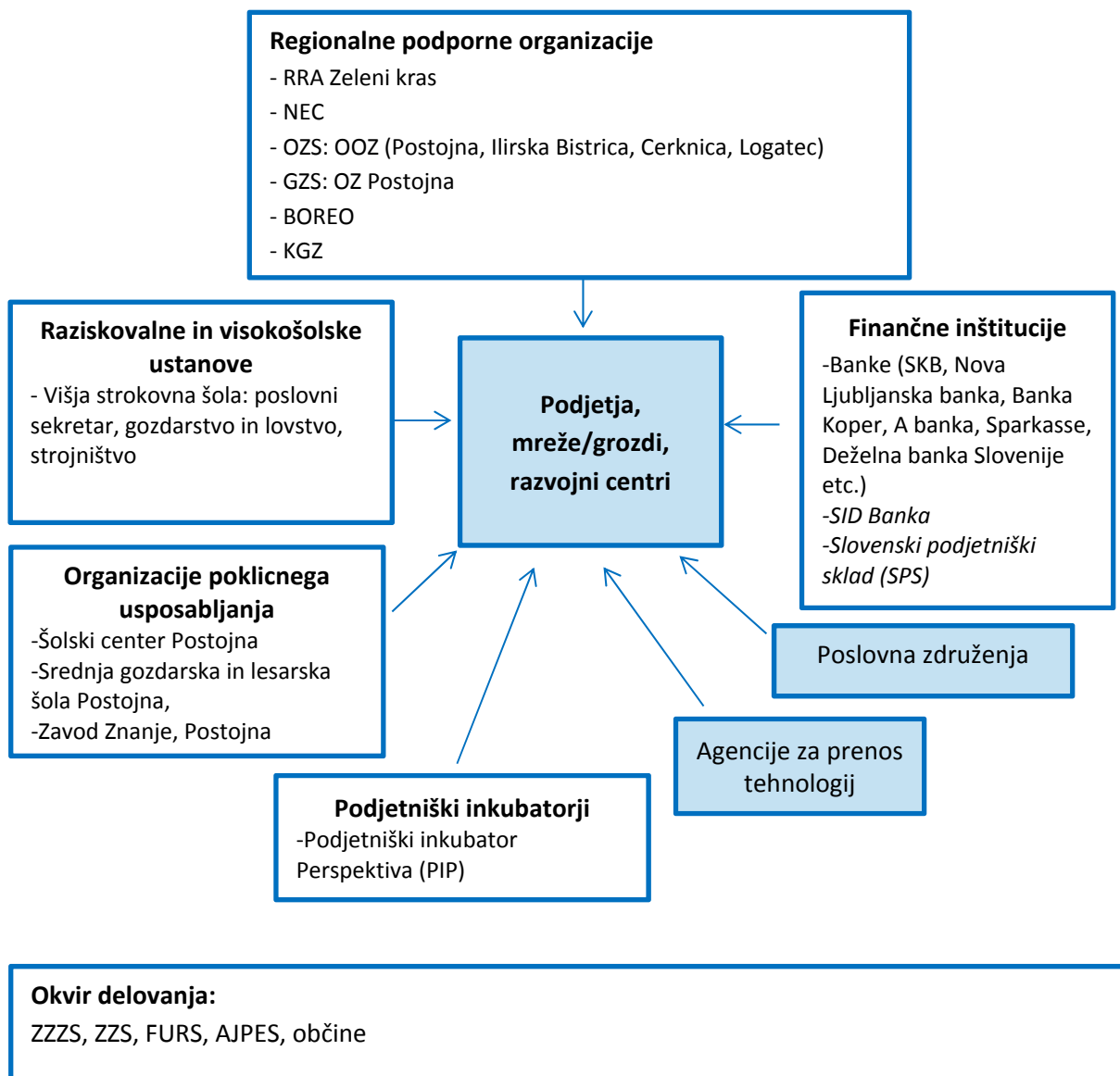
¹

http://free.unideb.hu/portal/sites/free.unideb.hu/files/pregled_slovenskega_inovacijskega_sistema_final.pdf

Pri tem je **treba upoštevati značilnosti regije: specifika Primorsko-notranjske regije je, da v regiji poleg Višje strokovne šole Postojna ni drugih prisotnih visokošolskih organizacij ter da so tudi druge podporne organizacije relativno redke.**

V Primorsko-notranjski regiji je zaznati primanjkljaj raziskovalnih in visokošolskih ustanov, agencij za prenos tehnologij ter poslovnih združenj. Prav tako je opaziti relativno majhno število mrež/grozdo ter razvojnih centrov. Na sliki 1 smo prikazali pregled nad institucionalno infrastrukturo regionalnega inovacijskega sistema Primorsko-notranjske regije.

Slika 1: **INSTITUCIONALNA INFRASTRUKTURA REGIONALNEGA INOVACIJSKEGA SISTEMA PRIMORSKO-NOTRANJSKE REGIJE**

2. Ključni dejavnik za spodbujanje in pridobivanje kapitalskih investicij za inovacijsko aktivno podjetništvo v regiji in državi

Ključni dejavnik za spodbujanje in uspešen razvoj regionalnega inovacijskega sistema je inovacijska politika regije in države kot celote. Inovacijska politika je vmesnik med politiko na področju raziskav in tehnološkega razvoja ter industrijsko politiko, njen cilj pa je ustvariti spodbuden okvir za udejanjanje zamisli na trgu.

V Sloveniji se je v zadnjih letih razvila vrsta podpornih institucij (tehnološki parki, podjetniški in univerzitetni inkubatorji, pisarne za prenos tehnologij, agencije, itd.), katerih ključna naloga je, da v različnih fazah razvoja podprejo nove, inovativne, obetavne podjetniške ideje, ki imajo globalni tržni potencial.

Za uspešno izvajanje inovacijske politike v posamezni regiji je odgovornost podpornih institucij v regiji, da zagotovijo ustrezno podporo podjetjem in posameznikom pri razvoju lastnih inovacij in plasiranju teh inovacij na trg.

Glavni cilj uspešne inovacijske politike regije je v ustvarjanju boljših delovnih mest, izgradnji bolj zelene družbe, višje kakovost

življenja itd. Spodbujanje in investiranje v inovacije pospešujejo in izboljšujejo načrtovanje, razvoj, proizvodnjo in uporabo novih izdelkov, hkrati pa veliko pripomore k dvigovanju in ohranjanju konkurenčnosti regije in države².

3. Kako vzpostaviti takšen sistem v Primorsko-notranjski regiji

Za uspešno izvajanje inovacijske politike v posameznem podpornem okolju je smiselno, da se občine in podporno okolje zgledujejo po dobrih praksah iz najrazvitejših držav po svetu.

Navedenih je nekaj predlogov, ki bodo morda lahko pripomogli k vzpostavitvi učinkovitejšega inovacijskega ekosistema ter pridobivanja kapitalskih investicij v inovacijsko aktivno podjetništvo v Primorsko-notranjski regiji.

Osnovni koncept predstavljenih predlogov je izboljšanje povezovanja regijskih podpornih organizacij z inkubatorji, tehnološkimi parki, pospeševalniki, skladi tveganega kapitala, investitorji ter izmenjava znanja na področju podjetništva in načina pridobivanja virov financiranja (t. i. networking) znotraj regije kot tudi izven nje.

4.1. POVEZOVANJA Z INKUBATORJI, TEHNOLOŠKIMI PARKI, POSPEŠEVALNIKI IN SKLADI TUJEGA KAPITALA

➤ INKUBATORJI

Podjetniški inkubator je podjetniška infrastruktura, kjer imajo sedež novonastala

²

http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/sl/displayFtu.html?ftuid=FTU_5.9.7.html

podjetja. Osnovni namen inkubatorjev je povečanje možnosti rasti in stopnje preživetja novonastalih podjetji z zagotovitvijo prostorov, skupne tehnične infrastrukture, menedžerske podpore in podpornih storitev.

Inkubatorji, potencialno zanimivi za podjetja s področja Primorsko-notranjske regije so zlasti:

Podjetniški inkubator Postojna, PIP

Podjetniški inkubator Perspektiva (PIP) je podporna institucija v Primorsko-notranjski regiji, ki omogoča v svojih prostorih nastajanje in razvoj novih podjetij pod ugodnimi pogoji najema prostorov in s širšim naborom upravnih in intelektualnih storitev za inkubirana podjetja v določenem časovnem obdobju. Namenjen je podjetnikom za premagovanje začetnih težav pri ustanavljanju, organiziranju in razvoju poslovanja do faze, ko poslovanje obvladajo sami <http://www.inkubator-postojna.si/>.

UIP Univerzitetni razvojni center in inkubator Primorske: <http://www.uip.si/>. UIP nudi naslednje storitve: izdelava poslovnega načrta, iskanje partnerjev pri razvoju novosti pri proizvodnji, pri poslovanju, pomoč pri oblikovanju strategije razvoja ideje, novosti, marketinška pomoč, pomoč pri razvoju prototipa.

LUI Ljubljanski univerzitetni inkubator: <http://lui.si/>. LUI nudi naslednje storitve: podjetniška izobraževanja, podjetniško svetovanje, osebno mentorstvo, pomoč pri pridobivanju finančnih sredstev in investicij, pomoč pri iskanju strokovnega kadra.

Inkubator Sežana: <http://www.inkubator.si/>. Inkubator Sežana podjetnikom nudi večino tistih storitev, ki jih predvsem v začetni fazi razvoja podjetja ne obvladajo sami. Pri tem je poseben poudarek zlasti na finančnem

svetovanju, poslovnem planiranju in povezovanju ter trženju.

➤ **TEHNOLOŠKI PARKI**

Tehnološki parki predstavljajo podporno in stimulatивно poslovno okolje za razvoj vrhunškega tehnološkega podjetništva v posamezni regiji.

Tehnološki parki, potencialno zanimivi za podjetja s področja Primorsko-notranjske regije so:

Tehnološki park Ljubljana: <http://www.tp-lj.si/>. Storitve, ki jih nudi so: izdelava poslovnega načrta, priprava projektne dokumentacije, managerska pomoč, izobraževanje, iskanje partnerjev pri razvoju novosti pri proizvodnji).

Primorski tehnološki park:

<http://www.primorski-tp.si/>. Storitve, ki jih nudi so: nudenje poslovnega prostora za razvoj novosti, pridobivanje finančnih sredstev prek nacionalnih in evropskih razpisov, marketinška pomoč, izdelava poslovnega načrta, pridobivanje investitorjev.

➤ **POSPEŠEVALNIKI**

Pospeševalniki so praviloma iniciative, financirane pretežno z zasebnim kapitalom, kjer ustanovitelji proti plačilu ali v zameno za lastniške deleže nudijo podporo perspektivnim start-up podjetjem.

Start:up Geek House pospeševalnik: namenjen je zlasti inovativnim start-up podjetjem s potencialom globalne rasti, ki želijo čim hitreje priti do potrditve svoje ideje na trgu. Pospeševalnik podjetjem pomaga pri dostopu do SGH Bootcamp, start-up mentorjev, možnost izbire osebnega svetovalca, nudi prostore in mednarodno

vpetost in prepoznavnost.
<http://www.geekhouse.si/>

ABC pospeševalnik: je zagonski pospeševalnik, ki temelji na sistemu mentorstva, povezovanja in globalne ekspanzije. Malim podjetjem omogoča zagonski kapital, mentorstvo, poslovne prostore, povezave ter globalno ekspanzijo. V zameno za opravljene storitve pridobi ABC pospeševalnik 8 % lastniškega deleža start-upa.

<https://abc-accelerator.com/>

Go:Global Slovenia pospeševalnik: Start-up podjetjem, ki so že našla svoj »product-market fit«, nudi vse potrebno za uspešen začetek hitre globalne rasti: program priprave na investicijo, Go:Global for Growth program, osebnega start-up mentorja, celostno pomoč pri administraciji, infrastrukturo inkubatorjev in tehnoloških parkov po vsej Sloveniji, dostop do mreže investorjev in aktivno promocijo.

www.goglobal.si

DsgnFwd pospeševalnik: podjetnikom z globalno ambicijo, strastjo in jasno oblikovano podjetniško idejo omogoča podporo pri pridobivanju semenskega kapitala, storitve oblikovanja komunikacijske identitete, uporabniške izkušnje in blagovne znamke kot tudi pomoč pri zagonu.

www.dsgnfwd.com

TechPeaks: pospešuje ljudi in skupine, ki uporabljajo vitko zagonsko metodologijo in jim

omogoča ustvarjanje globalnih visokotehnoloških podjetij. Ekipe prejmejo 25.000 EUR gotovine, brez jemanja deleža v podjetju. Vsem udeležencem nudijo brezplačno namestitve ter jim nudijo mesečno nadomestilo za življenjske stroške.

www.techpeaks.eu

Celoten seznam vseh slovenskih pospeševalnikov inovativnim start-up podjetjem v regiji in širše je na voljo na tej povezavi:

<http://www.startup.si/sl-si/pospeševalniki>

➤ SKLADI TVEGANEGA KAPITALA

Tvegani kapital je posebna oblika lastniškega kapitala zasebnikov ali investicijskih podjetij, vložen v mlada podjetja ali v posameznike, ki imajo izvirno idejo.⁴ Primarni uporabniki skladov tveganega kapitala so največkrat hitro rastoča podjetja, kjer gre za neposredne lastniške naložbe s strani skladov tveganega kapitala.

Delujoči skladi in naložbe tveganega kapitala v Sloveniji so:

1. **Prvi sklad, družba tveganega kapitala, d.o.o.** (<http://www.rsg-capital.si/>), skupni kapital: 18,405 mio €
2. **DTK Murka, družba tveganega kapitala, d.o.o.** (<http://www.dtkmurka.si/>), skupni kapital: 8 mio €,
3. **META Ingenium, družba tveganega kapitala, d.o.o.**, skupni kapital: 10,207 mio €,
4. **Sklad poslovnih angelov, družba tveganega kapitala, d.o.o.** (<http://www.poslovniangeli.si/>), skupni kapital: 5,392 mio €,

³ <http://accelerator-london.com/blog/business/incubators-vs-accelerators/>

⁴ <http://www.podjetniski-portal.si/izdelki-in-storitve/viri-financiranja/Rizicni-kapital>

5. **STH Ventures, družba tveganega kapitala, d.o.o.** (<http://www.sth.si/>)⁵

4.2 VZPOSTAVITEV MENTORSKEGA SISTEMA ZA PRIPRAVO PODJETJI NA POGOVOR Z INVESTITORJI

Organiziranje pomoči podjetjem za prijavo na razpise in pogovore z investitorji preko ustreznih mentorjev (svetovalcev).

Mentor bo preko svojih izkušenj pripravil podjetja na pogovor z investitorji in jim pomagal pridobiti druge vrste virov financiranja. Podjetjem bo svetoval tudi na naslednjih področjih: na področju razvoja, poslovanja, prodaje, menedžmenta itd. Ta vrsta pomoči je predvsem primerna za podjetja, ki jim je z lastno inovacijo začelo uspevati na trgu, kažejo obetavne rezultate in potencial za rast.

Primer dobre prakse razvoja mentorskega sistema za razvoj podjetništva je mentoriranje v sklopu naslednjih razpisov:

- **Slovenski podjetniški sklad P2, SK75 in SK200** (<http://www.podjetniskisklad.si/>)
- **Iniciativa Start-up Slovenija** (<http://www.startup.si/>), ki podjetjem poleg finančnih sredstev nudi pomoč tudi s strani mentorja s področja, primerne za podjetje.

Na mednarodni ravni je primer dobre prakse mentorska pomoč dodeljena v sklopu razpisa **SME instrument Horizon 2020**

(<http://ec.europa.eu/easme/en/horizons-2020-sme-instrument>) in v sklopu programa mentoriranja, ki ga ponuja **pospeševalnik CEED** (<http://ceed-global.org/>).

http://stlpmi.org/Mentoring_Program

4.3. ORGANIZIRANJE DELAVNIC IN SEMINARJEV ZA ZAPOSLENE NA OBČINAH TER DRUGIH JAVNIH IN PODPORNH ORGANIZACIJAH

Ključ do uspešne implementacije spodbujanja aktivnega podjetništva je izobraževanje lastnih zaposlenih v podpornih organizacijah na področju podjetništva.

Na izobraževanja se lahko povabi domače in tuje strokovnjake za področje podjetništva in pridobivanje sredstev za podjetniške aktivnosti. Na organizirane delavnice so lahko vabljeni tudi podjetniki iz regije.

Prav tako je smiselno izvajati brezplačno obveščanje posameznikov in podjetji o spodbudah za inovacije v obliki priporočnikov, seminarjev in internetnih gradivih, aktualnih objav razpisov itd.

⁵ <http://www.imamidejo.si/storitve/druzbe-tveganega-kapitala>

4.4 DODELJEVANJE FINANČNIH SREDSTEV ZA SPODBUJANJE INOVACIJSKO AKTIVNEGA PODJETNIŠTVA

Za podporne organizacije je priporočljivo, da imajo v lastnem proračunu že pripravljena finančna sredstva, ki bodo podjetjem in posameznikom, vključenim v regionalno podporo, omogočala nadaljnji razvoj poslovanja in ohranjanje konkurenčnosti na globalnem trgu preko sredstev za podjetniško dejavnost.

Glavni namen dodeljevanja finančnih sredstev s strani podpornih organizacij je:

1. povečevanje možnosti za ustanavljanje novih podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest,
2. pospeševanje izkoriščanja podjetniških in inovacijskih potencialov,
3. spodbujanje povezovanja med podjetji in z institucijami znanja,
4. vzpostavljanje ugodnega podjetniškega in inovativnega okolja za razvoj podjetništva ter
5. inovativnosti v regiji.

Primer pospeševanja podjetništva z dodeljevanjem finančnih sredstev v Primorsko-notranjski regiji so finančne spodbude, ki jih podjetnikom namenjajo nekatere občine v regiji.

Informacije o tovrstnih spodbudah so na voljo na spletnih strani posameznih občin.

4. Pregled nad viri financiranja za razvoj podjetništva v Primorsko-notranjski regiji

Za spodbujanje podjetniške dejavnosti v regiji se je mogoče prijaviti na več različnih nacionalnih in EU razpisov. V primeru, da se podjetja, posamezniki, podporno okolje zanimajo za pridobitev nepovratnih sredstev, je le-te treba redno spremljati. Informacije o domačih in tujih razpisih so na voljo preko številnih spletnih strani (npr. <http://www.razpisi.info/index>), domači razpisi so objavljeni tudi na spletnih straneh ministrstev, skladov, agencij:

- MGRT: http://www.mgrt.gov.si/si/kako_do_sredstev/objavljeni_razpisi/
- MVZT: http://www.arhiv.mvzt.gov.si/si/o_ministrstvu/javne_objave/javni_razpisi/
- Slovenski podjetniški sklad: <http://www.podjetniskisklad.si/sl/razpisi>
- ARRS: <https://www.ars.gov.si/sl/razpisi/>
- Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja: http://www.arsktrp.gov.si/si/o_agenciji/javne_objave/javni_razpisi/

Dober pregled nepovratnih virov financiranja pa je dostopen tudi na:

<http://www.eu-skladi.si/>